PAKKETT TAL-ISTUDENT

ID-DEMOKRAZIJA TAL-UE F’AZZJONI

Semma’ Leħnek bl-Inizjattiva taċ-Ċittadini Ewropej

L-Inizjattiva taċ-Ċittadini Ewropej

UNITÀ 1: Introduzzjoni qasira għall-UE

ĦIDMA FIL-KLASSI

VALURI TAL-UE

Hemm sitt valuri ewlenin fil-qalba tal-UE. It-Trattat ta' Liżbona jispjegahom kif ġej:

> *"L-Unjoni hija bbażata fuq il-valuri tar-rispett għad-dinjità tal-bniedem, il-libertà, id-demokrazija, l-ugwaljanza, l-istat tad-dritt u r-rispett għad-drittijiet tal-bniedem, inklużi d-drittijiet ta' persuni li jagħmlu parti minn minoranzi. Dawn il-valuri huma komuni għall-Istati Membri f'soċjetà fejn jipprevalu l-pluraliżmu, in-non-diskriminazzjoni, it-tolleranza, il-ġustizzja, is-solidarjetà u l-ugwaljanza bejn in-nisa u l-irġiel."*

L-Artikolu 2 tat-Trattat ta' Liżbona

Ħares lejn il-valuri tal-UE elenkati hawn taħt. Fil-grupp tiegħek, ipprova kklassifika dawn il-valuri skont l-importanza għalik.

a) Dinjità tal-bniedem ....
b) Libertà ....
c) Demokrazija ....
d) Ugwaljanza ....
e) Stat tad-dritt ....
f) Drittijiet tal-bniedem ....

Uża l-ispazju ta' hawn taħt biex tagħmel noti dwar għaliex poġġejthom f'din l-ordni u pprova ddefinixxi kull terminu xi jfisser għalik. Imbagħad, iddiskuti l-ideat tiegħek mal-bqija tal-klassi. Tista' tuża l-ispjegazzjonijiet fuq paġna 29 biex jgħinuk.

IŻ-ŻONA SCHENGEN

Kemm-il membru taż-Żona Schengen jiġuk f'moħħok? Iktibhom fil-kaxxa ta' hawn taħt. Uża l-mappa biex tgħinek (il-pajjiżi taż-Żona Schengen qegħdin bil-blu):

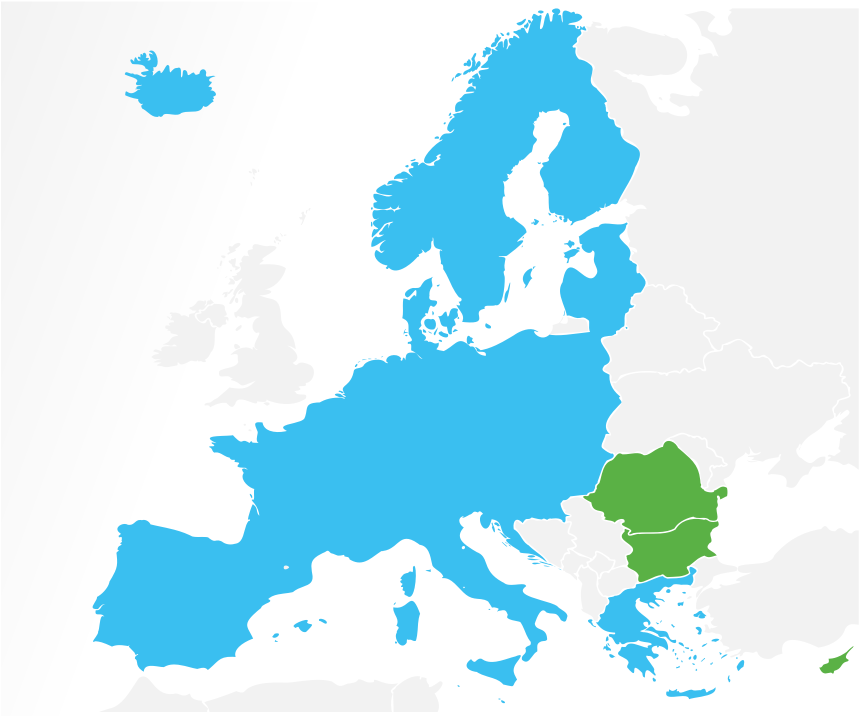

Membri taż-Żona Schengen (Jannar 2023)

Liema pajjiżi qegħdin bl-aħdar? Għaliex?

L-Inizjattiva taċ-Ċittadini Ewropej

L-ERBA' LIBERTAJIET

L-għalliem tiegħek se jassenjalek waħda mill-erba' libertajiet tal-UE (merkanzija, kapital, servizzi, persuni). Għal-libertà li tingħata, agħmel noti taħt l-intestaturi li ġejjin mal-grupp tiegħek imbagħad aqsamhom mal-klassi:

1) X'inhuma l-vantaġġi għan-negozji?

2) X'inhuma l-vantaġġi għaċ-ċittadini tal-UE?

3) Kif ibbenifikajt inti personalment?

OQSMA TA' AZZJONI TAL-UE

It-tabella ta' hawn taħt turi xi oqsma ta' azzjoni tal-UE:

Unjoni Doganali	Sajd	Drittijiet fundamentali
Regoli tal-kompetizzjoni	Ambjent	Saħħa pubblika
Politika monetarja	Protezzjoni tal-konsumatur	Riċerka u spazju
Kummerċ	Trasport	Networks trans-Ewropej
Pjanti u annimali tal-baħar	Enerġija	Ġustizzja
	Impjieg u affarijiet soċjali	Agrikoltura
	Suq Uniku	Migrazzjoni u affarijiet interni
		Kooperazzjoni għall-iżvilupp u għajnuna umanitarja

Taħt liema oqsma ta' azzjoni jaqgħu dawn li ġejjin?

1. Tirċievi garanzija ta' mill-inqas sentejn meta tixtri laptop ġdid.
2. Jekk it-titjira tiegħek tittardja għal ħin twil jew tiġi kkanċellata, tirċievi kumpens.
3. Il-kwalifiki tiegħek f'pajjiż wieħed tal-UE jiġu rikonoxxuti f'pajjiż ieħor.
4. L-ammont minimu ta' 20 jum frank fis-sena għal impjegat full-time.
5. L-ammont massimu ta' bakkaljaw li jitħallew jaqbdu s-sajjieda.
6. L-ammont ta' enerġija (gass/elettriku) li jeħtieġ jiġi minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli, bħall-enerġija solari u mir-riħ.
7. L-ammont massimu ta' partikoli fini li jitħallew ikunu fl-arja.

NOTI

L-Inizjattiva taċ-Ċittadini Ewropej

RIEŻAMI TAL-LEZZJONI

TRATTATI IMPORTANTI

L-Unjoni Ewropea kif nafuha llum hija r-riżultat ta' serje ta' trattati li l-membri tagħha qablu dwarhom. Uża l-iskeda ta' fatti fuq paġna 26, jew l-internet, biex twieġeb l-mistoqsijiet li ġejjin.

Eż. 1) Poġġi t-trattati li ġejjin (a-e) fl-ordni kronoloġika korretta (1-5):

a) It-Trattat ta' Maastricht
b) It-Trattat ta' Pariġi
c) Il-Konvenzjoni ta' Schengen
d) It-Trattat ta' Ruma
e) It-Trattat ta' Liżbona

1: ___ 2: ___ 3: ___ 4: ___ 5: ___

Eż. 2) Liema mit-trattati ta' hawn fuq (a-e) qed jiġi deskritt hawn taħt?

I. Dan it-trattat ipprova jiżgura l-paċi fl-Ewropa wara t-Tieni Gwerra Dinjija. .[__]
II. Dan it-trattat introduċa l-Inizjattiva taċ-Ċittadini Ewropej. ....[__]
III. Dan it-trattat għamilha possibbli li wieħed jimxi bejn il-pajjiżi tal-UE bl-ebda verifika fil-fruntieri. ....[__]
IV. Dan it-trattat ħoloq il-Komunità Ekonomika Ewropea. .... [__]
V. Dan it-trattat ħoloq il-kunċett ta' Ċittadinanza Ewropea. ....[__]

VALURI TAL-UE

Eż. 3) Għal kull wieħed mill-valuri elenkati hawn taħt, mur online u sib xi azzjonijiet tal-UE relatati mal-promozzjoni jew il-protezzjoni ta' dawk il-valuri.

a) Dinjità tal-Bniedem
b) Libertà
c) Demokrazija
d) Ugwaljanza
e) Stat tad-dritt
f) Drittijiet tal-Bniedem

Kun lest biex taqsam it-tweġibiet tiegħek mal-grupp tiegħek fil-bidu tal-unità li jmiss.

IŻ-ŻONA SCHENGEN

Iż-Żona Schengen tikkonsisti minn pajjiżi Ewropej li qablu li jabolixxu l-verifiki fil-fruntieri bejniethom.

Eż. 4) Iddeċiedi liema minn dawn id-dikjarazzjonijiet huma veru (V) jew foloz (F)

a) Il-membri kollha ta' Schengen huma membri sħaħ tal-UE. ...
b) Bħalissa hemm 27 membru ta' Schengen. ...
c) M'għandekx bżonn xi tip ta' identifikazzjoni meta tivvjaġġa fiż-Żona Schengen. ...
d) Jekk int ċittadin tal-UE li qed tivvjaġġa mill-Greċja għall-Estonja bit-triq, se jkollok bżonn tgħaddi minn verifiki fil-fruntieri fir-rotta. ...
e) Int tgħix fi Spanja u se jiġi jżurek ħabib mill-Ekwador. Hu kiseb viża u wasal qawwi u sħiħ fi Spanja. Flimkien, tiddeċiedu li żżuru ħabib ieħor fi Franza għal ftit jiem. Il-ħabib tiegħek għandu bżonn japplika għal viża oħra. ...

IS-SUQ UNIKU U L-UNJONI DOGANALI

L-UE għandha l-għan li tippermetti liċ-ċittadini tal-UE jistudjaw, jgħixu, jixtru, jaħdmu u jirtiraw fi kwalunkwe pajjiż tal-UE u jgawdu minn prodotti minn madwar l-Unjoni kollha. Biex tagħmel dan, tiżgura l-moviment liberu ta' merkanzija, servizzi, kapital u persuni f'suq intern tal-UE uniku. Billi tneħħi l-ostakli tekniċi, legali u burokratiċi, l-UE tippermetti wkoll liċ-ċittadini jagħmlu kummerċ u jinnegozjaw b'mod liberu.

Il-libertà tal-istabbiliment tippermetti liċ-ċittadini tal-UE jiftħu negozji f'pajjiżi oħra tal-UE.

Eż. 5) Għal kull waħda mid-dikjarazzjonijiet li ġejjin, iddeċiedi liema libertà/libertajiet qed jiġu eżerċitati. Agħmel ċirku mat-tweġiba/iet tiegħek.

a) Tiddeċiedi li tixtri villeġġatura f'pajjiż ieħor tal-UE u tibqa' hemm f'intervalli regolari matul is-sena.
Stabbiliment ta' merkanzija/servizzi/kapital/persuni.
b) Taħdem bħala traduttur ibbażat fil-pajjiż ta' oriġini tiegħek u taħdem għal u titħallas minn klijenti minn madwar l-UE kollha.
Stabbiliment ta' merkanzija/servizzi/kapital/persuni.
c) Tixtieq tespandi n-negozju tiegħek billi tieħu kumpanija f'pajjiż ġar tal-UE u tibgħat il-prodotti tiegħek hemm għall-bejgħ. Stabbiliment ta' merkanzija/servizzi/kapital/persuni.
d) Int produttur taż-żejt taż-żebbuġa u tiftaħ ħanut online biex tbigħ il-prodotti tiegħek direttament mill-farm tiegħek.
Stabbiliment ta' merkanzija/servizzi/kapital/persuni.
e) Tmur tistudja f'università f'pajjiż ieħor tal-UE. Waqt li tkun hemm, issib impjieg part-time f'ristorant filgħaxija. Stabbiliment ta' merkanzija/servizzi/kapital/persuni.

OQSMA TA' AZZJONI TAL-UE

L-Unjoni Ewropea tista' taġixxi biss f'dawk l-oqsma fejn il-pajjiżi membri tagħha huma awtorizzati li jagħmlu dan, permezz ta' trattati tal-UE.

Eż. 6) It-tabella f'paġna 30 turi xi oqsma ta' azzjoni tal-UE. Agħżel tlieta minn dawn l-oqsma u mur online u sib eżempju wieħed ta' regoli/atti legali li l-UE adottat għal kull qasam. Tista' tfittex "liġi tal-UE dwar..." fuq Google.

Eż. 7) L-UE għandha tliet livelli ta' kompetenza, imla t-tip ta' kompetenza nieqes:

a) kompetenza ……………, fejn l-Istati Membri jistgħu jilleġiżlaw u jadottaw miżuri legalment vinkolanti jekk l-Unjoni ma tkunx għamlet hekk.

b) kompetenza ……………, fejn l-UE tadotta miżuri biex tappoġġa jew tikkomplementa l-politiki tal-Istati Membri.

c) kompetenza ……………, fejn l-Unjoni waħidha tista' tilleġiżla u l-Istati Membri jistgħu biss jimplimentaw.

IPPREPARA GĦAL-LEZZJONI LI JMISS

Fil-lezzjoni li jmiss, se tħares lejn kif taħdem id-demokrazija fl-Unjoni Ewropea. Qabel il-lezzjoni, ara jekk tistax twieġeb il-mistoqsijiet li ġejjin. Kun lest biex tiddiskutihom mal-istudenti l-oħra.

a) Min huwa r-rappreżentant tiegħek fil-Parlament Ewropew (MEP)?
b) Meta se jsiru l-elezzjonijiet Ewropej li jmiss?
c) Kemm irid ikollok żmien biex tivvota fl-elezzjonijiet Ewropej?
d) Jekk qed tgħix f'pajjiż ieħor tal-UE, xorta tista' tivvota fl-elezzjonijiet Ewropej?
e) Min jagħmel il-liġijiet f'pajjiżek u kif jgħaddu?

Links għal aktar informazzjoni (Is-siti kollha huma disponibbli bil-lingwi kollha uffiċjali, kemm tagħżel tiegħek).

L-istorja tal-Unjoni Ewropea

Id-drittijiet tal-bniedem fl-Unjoni Ewropea

Is-simboli tal-Unjoni Ewropea

Il-membri tal-Unjoni Ewropea

ATTIVITÀ FAKULTATTIVA

Għal-lezzjoni li jmiss, żomm nota tal-affarijiet li tiltaqa' magħhom fil-ħajja tiegħek ta' kuljum li ġew influwenzati mil-leġiżlazzjoni tal-UE. Kun lest biex tiddiskuti dak i sibt fil-lezzjoni li jmiss.

UNITÀ 2: Id-Demokrazija fl-Unjoni Ewropea

ĦIDMA FIL-KLASSI

IL-KORPI TA' TEĦID TA' DEĊIŻJONIJIET TAL-UE

L-għalliem tiegħek se jispjega t-tliet korpi ewlenin ta' teħid ta' deċiżjonijiet tal-Unjoni Ewropea. Tista' tuża l-kaxxi ta' informazzjoni li ġejjin biex jgħinuk.

X'tagħmel il-Kummissjoni Ewropea?

Tipproponi liġijiet ġodda

Il-Kummissjoni Ewropea hija l-unika istituzzjoni tal-UE li għandha d-dritt li tressaq liġijiet għall-adozzjoni mill-Parlament Ewropew u l-Kunsill tal-UE li:

- jipproteġu l-interessi tal-UE u ċ-ċittadini tagħha dwar kwistjonijiet li ma jistgħux jiġu indirizzati b'mod effettiv fil-livell nazzjonali
- jagħmlu d-dettalji tekniċi kif suppost billi ssir konsultazzjoni mal-esperti u l-pubbliku

Timmaniġġja l-politiki tal-UE u talloka finanzjament tal-UE

- tistabbilixxi l-prijoritajiet ta' nfiq tal-UE, flimkien mal-Kunsill u l-Parlament
- tfassal baġits annwali għall-approvazzjoni mill-Parlament u l-Kunsill
- tissorvelja kif jintefqu l-flus, taħt l-iskrutinju tal-Qorti tal-Awdituri

Tinforza d-dritt tal-Unjoni

- flimkien mal-Qorti tal-Ġustizzja, tiżgura li d-dritt tal-Unjoni jiġi applikat kif xieraq fil-pajjiżi membri kollha

Tirrappreżenta lill-UE fix-xena internazzjonali

- titkellem f'isem il-pajjiżi kollha tal-UE f'korpi internazzjonali, b'mod partikolari f'oqsma tal-politika kummerċjali u l-għajnuna umanitarja
- tinnegozja ftehimiet internazzjonali għall-UE

Kompożizzjoni

It-tmexxija politika hija pprovduta minn tim ta' 27 Kummissarju (wieħed minn kull pajjiż tal-UE) – immexxi mill-President tal-Kummissjoni, li jiddeċiedi min huwa responsabbli għal liema qasam ta' politika. Il-President jiġi nnominat mill-Kunsill Ewropew (li jirrappreżenta l-Kapijiet ta' Stat jew gvern minn kull pajjiż tal-UE) filwaqt li jitqiesu r-riżultati tal-elezzjonijiet għall-Parlament Ewropew. Imbagħad jiġi approvat mill-Parlament Ewropew. Il-membri l-oħra jiġu nnominati mill-pajjiżi tagħhom u jgħaddu minn proċedura ta' approvazzjoni li tinvolvi l-President il-ġdid, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill Ewropew.

Il-Kummissjoni Ewropea

L-Inizjattiva taċ-Ċittadini Ewropej

X'jagħmel il-Kunsill tal-UE?

- Jinnegozja u jadotta liġijiet tal-UE
- Il-Kunsill huwa deċiżur essenzjali tal-UE.
- Jinnegozja u jadotta atti leġiżlattivi fil-biċċa l-kbira tal-każijiet flimkien mal-Parlament Ewropew. Huwa magħmul minn ministri mill-pajjiżi kollha tal-UE.
- Jikkoordina l-politiki tal-Istati Membri

Il-Kunsill huwa responsabbli għall-koordinazzjoni tal-politiki tal-Istati Membri f'oqsma speċifiċi, bħal:

- politiki ekonomiċi u fiskali
- edukazzjoni, kultura, żgħażagħ u sport
- politika dwar l-impjiegi

Jiżviluppa l-politika estera u ta' sigurtà komuni tal-UE

Il-Kunsill jiddefinixxi u jimplimenta l-politika estera u ta' sigurtà tal-UE abbażi tal-linji gwida stabbiliti mill-Kunsill Ewropew. Dan jinkludi wkoll l-iżvilupp tal-UE u għajnuna umanitarja, difiża u kummerċ.

Jikkonkludi ftehimiet internazzjonali

Il-Kunsill jipprovdi l-mandat lill-Kummissjoni biex tinnegozja f'isem il-ftehimiet tal-UE bejn il-pajjiżi tal-UE u mhux tal-UE u l-organizzazzjonijiet internazzjonali. Fi tmiem in-negozjati, il-Kunsill jiddeċiedi dwar l-iffirmar u l-konklużjoni tal-ftehim.

Jadotta l-baġit tal-UE

Il-Kunsill jadotta l-baġit tal-UE flimkien mal-Parlament.

Il-perjodu tal-baġit ikopri sena kalendarja. Normalment jiġi adottat f'Diċembru u jibda mill-1 ta' Jannar tas-sena ta' wara.

Il-Kunsill

X'jagħmel il-Parlament Ewropew?

Jilleġiżla

- Jgħaddi liġijiet tal-UE, flimkien mal-Kunsill tal-UE, abbażi tal-proposti mill-Kummissjoni Ewropea
- Jiddeċiedi dwar ftehimiet internazzjonali
- Jiddeċiedi dwar tkabbir
- Jirrieżamina l-programm ta' ħidma tal-Kummissjoni u jitlobha tipproponi leġiżlazzjoni

Jissorvelja

- Skrutinju demokratiku tal-istituzzjonijiet kollha tal-UE
- Jeleġġi l-President tal-Kummissjoni u japprova l-Kummissjoni bħala korp. Possibbiltà ta' votazzjoni ta' mozzjoni ta' ċensura, li tobbliga lill-Kummissjoni tirriżenja
- Jagħti l-kwittanza, jiġifieri japprova l-mod kif intefqu l-baġits tal-UE
- Jeżamina l-petizzjonijiet taċ-ċittadini u jistabbilixxi inkjesti
- Jiddiskuti l-politika monetarja mal-Bank Ċentrali Ewropew
- Jagħmel mistoqsijiet lill-Kummissjoni u l-Kunsill
- Osservazzjonijiet tal-elezzjonijiet

Jipprepara l-baġit

- Jadotta l-baġit tal-UE, flimkien mal-Kunsill
- Japprova l-baġit fit-tul tal-UE, il-"Qafas Finanzjarju Pluriennali"

Kompożizzjoni

L-elezzjonijiet isiru kull 5 snin. L-għadd ta' MEPs għal kull pajjiż huwa bejn wieħed u ieħor proporzjonat għall-popolazzjoni tiegħu: l-ebda pajjiż ma jista' jkollu inqas minn 6 jew aktar minn 96 MEP u l-għadd totali ma jistax jaqbeż is-705 (704 u l-President). L-MEPs huma raggruppati skont l-affinità politika, mhux skont in-nazzjonalità.

Il-Presidentjirrappreżenta l-Parlament lil istituzzjonijiet oħra tal-UE u d-dinja ta' barra u jagħti l-approvazzjoni finali tal-baġit tal-UE.

Il-Parlament tal-Unjoni Ewropea

NOTI

L-Inizjattiva taċ-Ċittadini Ewropej

RIEŻAMI TAL-LEZZJONI

L-ISTITUZZJONIJIET EWLENIN TAT-TEĦID TA' DEĊIŻJONIJIET TAL-UNJONI EWROPEA

Hemm tliet korpi ewlenin li jaħdmu flimkien biex jiddeċiedu dwar il-liġijiet u r-regoli tal-Unjoni Ewropea. Dawn huma: il-Kummissjoni Ewropea, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill tal-Unjoni Ewropea.

Eż. 1) Liema mill-istituzzjonijiet li ġejjin qed tiġi deskritta hawn taħt? Ikteb "Km" għall-Kummissjoni, "P" għall-Parlament u "Kn" għall-Kunsill.

Ftakar li tista' tuża l-internet biex issib informazzjoni.

a) Dawn il-korpi għandhom 27 membru. .... (   )
b) Il-membri ta' dan il-korp jiġu vvutati direttament miċ-ċittadini tal-UE. .... (   )
c) Dan il-korp jipproponi liġijiet. .... (   )
d) Dan il-korp huwa magħmul minn ministru minn kull Stat Membru. .... (   )
e) Dawn iż-żewġ korpi jridu jaqblu dwar liġi biex din tgħaddi. .... (   )
f) Kull membru ta' dan il-korp huwa responsabbli għal qasam ta' politika differenti. .... (   )
g) Dan il-korp huwa responsabbli għas-sorveljanza ta' korpi oħra tal-UE. .... (   )
h) Dawn iż-żewġ korpi japprovaw il-baġit għall-UE. .... (   )

Fl-Unjoni Ewropea, il-gvernijiet statali u lokali tagħna huma demokratiċi. Madankollu, hemm modi oħra ta' kif imexxu stat. Uża l-internet jew dizzjunarju biex jgħinek fl-eżerċizzju li ġej.

Eż. 2) Qabbel is-sistema ta' gvern fuq ix-xellug mad-definizzjoni tagħha fuq il-lemin.

a) Anarkija	1. Forma ta' gvern li fiha l-mexxej li jintiret imexxi bid-dritt tiegħu stess. M'hemmx limiti fuq il-poter tiegħu.
b) Monarkija assoluta	2. Forma ta' gvern ikkaratterizzata minn mexxej jew grupp ta' mexxejja mhux eletti li għandhom poter ta' gvern bi ftit limitazzjonijiet. Ħafna drabi appoġġat mill-militar.
c) Teokraċija	3. Soċjetà kostitwita liberament mingħajr awtoritajiet jew korp li jmexxi.
d) Oligarkija	4. Gvern ta' stat minn gwida divina immedjata jew minn uffiċjali li jitqiesu bħala ggwidati b'mod divin.
e) Dittatorjat	5. Soċjetà mmexxija jew ikkontrollata minn nies b'ħafna ġid jew dħul.
f) Plutokrazija	6. Forma ta' struttura ta' poter li fiha l-poter ikun jinsab għand numru żgħir ta' persuni.

L-Inizjattiva taċ-Ċittadini Ewropej

IL-PROĊESS TAT-TFASSIL TAL-LIĠIJIET TAL-UE

Il-liġijiet ġodda fl-UE normalment isiru wara proċedura standard li tinvolvi t-tliet korpi leġiżlattivi tal-UE: il-Kummissjoni Ewropea, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill tal-UE.

Eż. 3) Aqra d-dikjarazzjonijiet li ġejjin u ddeċiedi jekk humiex veri (V) jew foloz (F). Jekk huma foloz, ipprepara biex tispjega għaliex.

a) It-tliet istituzzjonijiet kollha jistgħu jibdew il-proċess leġiżlattiv. .... (   )
b) Biex tgħaddi liġi, għandhom jaqblu l-Parlament u l-Kummissjoni. .... (   )
c) Kemm il-Parlament kif ukoll il-Kunsill jistgħu jemendaw il-proposti. ...... (   )
d) Hemm proċess ta’ konsultazzjoni qabel issir proposta. .... (   )
e) L-UE tista’ tagħmel liġijiet dwar kwalunkwe suġġett li tagħżel. .... (   )

L-INIZJATTIVA TAĊ-ĊITTADINI EWROPEJ

L-Inizjattiva taċ-Ċittadini Ewropej (IĊE) hija mod kif iċ-ċittadini Ewropej jinfluwenzaw il-politiki tal-UE. Hija forma ta' demokrazija parteċipatorja.

Kwalunkwe ċittadin Ewropew li għandu età biżżejjed biex jivvota fl-elezzjonijiet Ewropej jista' jibda jew jappoġġa IĊE. L-età li tippermetti lin-nies jivvutaw fl-elezzjonijiet Ewropej tista' tvarja: filwaqt li hija ta' 18 fil-biċċa l-kbira tal-pajjiżi, hija ta' 17 fil-Greċja u 16 fl-Awstrija, Malta u l-Belġju (minn Mejju 2023). Il-pajjiżi tal-UE jistgħu jbaxxu l-età ta' appoġġ għal IĊE għal 16, l-Estonja u l-Ġermanja hekk għamlu. Ara l-aħħar status dwar il-pajjiż tiegħek fuq: https://europa.eu/citizens-initiative/how-it-works/implementation-national-level/data-requirements_mt

IPPREPARA GĦAL-LEZZJONI LI JMISS

Kun lest biex tiddiskuti l-kwistjonijiet li ġejjin mal-istudenti tiegħek:

1) Kemm tagħti attenzjoni għall-ħidma tal-Unjoni Ewropea? Issegwiha fuq il-media soċjali/l-aħbarijiet?
2) Taħseb li l-mod kif jittieħdu d-deċiżjonijiet mill-Unjoni Ewropea huwa demokratiku?
3) Taħseb li hemm modi kif l-Unjoni Ewropea tista' ssir aktar demokratika?
4) Hemm xi ħaġa li taħseb tkun idea tajba għal inizjattiva?

Mur fuq https://europa.eu/citizens-initiative. Skrollja 'l isfel fil-paġna biex issib xi wħud mill-inizjattivi aktar ġodda jew uża t-tab "Sib Inizjattiva" biex tfittex. Sib inizjattiva li tkun lest tappoġġa. Għal-lezzjoni li jmiss, kun preparat biex tispjega għaliex tappoġġa din l-inizjattiva. X'diġà taf dwar il-kwistjoni?

ATTIVITÀ FAKULTATTIVA

Oħloq stħarriġ qasir għall-ħbieb tal-iskola tiegħek biex issir taf kemm jafu dwar kif taħdem l-Unjoni Ewropea u għal xiex hija responsabbli. Analizza u ddiskuti r-riżultati fil-klassi.

UNITÀ 3: L-Inizjattiva taċ-Ċittadini Ewropej

ĦIDMA FIL-KLASSI

IR-REGOLI TAL-INIZJATTIVA TAĊ-ĊITTADINI EWROPEJ

L-Inizjattiva taċ-Ċittadini Ewropej hija forma ta' demokrazija parteċipatorja. Hija mod kif iċ-ċittadini tal-UE jinfluwenzaw it-tiswir tal-liġijiet u l-politiki fl-UE. Dawk kollha li għandhom età biżżejjed biex jivvutaw fl-elezzjonijiet għall-Parlament Ewropew jistgħu jirreġistraw inizjattiva (jekk tissodisfa ċerti kriterji). Il-passi huma kif ġej:

1) Sib sitt persuni oħra minn sitt pajjiżi oħra tal-UE, li huma eleġibbli biex jivvutaw fl-elezzjonijiet Ewropej, biex jiffurmaw tim miegħek.
2) Iddefinixxi l-objettivi tiegħek u itlob lill-Kummissjoni Ewropea tirreġistra l-inizjattiva.
3) Wara deċiżjoni pożittiva, l-inizjattiva tiġi ppubblikata fuq is-sit web tal-IĊE.
4) Iġbor tal-inqas miljun firma minn tal-inqas 7 pajjiżi tal-UE fi żmien 12-il xahar (online jew fuq karta).
5) Ikseb id-dikjarazzjonijiet ta' appoġġ ivverifikati mill-awtoritajiet nazzjonali.
6) Issottometti l-inizjattiva tiegħek lill-Kummissjoni.
7) Laqgħa mal-Kummissjoni.
8) Seduta pubblika fil-Parlament Ewropew.
9) Rispons mill-Kummissjoni Ewropea.
10) Segwitu mill-Kummissjoni dwar l-azzjonijiet proposti, jekk applikabbli.

KIF TIŻVILUPPA KAMPANJA? AGĦMEL NOTI.

- Xi ssemmiha l-kampanja?
- X'tagħmel biex issib sħab f'6 pajjiżi oħra tal-UE?
- Fuq xiex jaf ikollok bżonn tonfoq il-flus?
- Kif tiġbor fondi għall-kampanja tiegħek?
- Kif "tbigħ" l-idea tiegħek biex tikseb il-firem?
- Kif tattira l-attenzjoni tal-media?

RIEŻAMI TAL-LEZZJONI

Eż. 1) Bħala parti mix-xogħol għad-dar għal-Lezzjoni 2, intlabt tiddeċiedi dwar inizjattiva li tista' tivvota għaliha. Mur lura għal din l-inizjattiva u s-sit web dedikat tagħha u agħmel noti dwar dan li ġej:

1) X'attirak l-ewwel għall-inizjattiva?
2) X'metodi użaw l-organizzaturi biex jipperswaduk? Aħseb dwar kif ippruvaw jappoġġaw l-argument tagħhom. X'espressjonijiet użaw? Kif użaw immaġnijiet u grafika? Kif iġegħluk tħossok l-elementi kollha?
   Agħmel ftit noti fil-kaxxi ta' hawn taħt.

Test	Stampi/Vidjo
Grafika	**Oħrajn**

IPPREPARA GĦAL-LEZZJONI LI JMISS

Eż. 2) Mur fuq [https://europa.eu/citizens-initiative/find-initiative_mt?STATUS[0]=ANSWERED](https://europa.eu/citizens-initiative/find-initiative_mt?STATUS[0]=ANSWERED), fejn s e ssib inizjattivi li wieġbet il-Kummissjoni. Agħti ħarsa lejn xi wħud minnhom u ara s-sit web tagħhom, jekk għandhom wieħed. X'taħseb li għamilhom ta' suċċess? Kun lest biex tiddiskutihom fil-bidu tal-lezzjoni li jmiss.

Eż. 3) Aħseb dwar il-kampanja li vvutajt għaliha matul l-ewwel lezzjoni. Kieku jkollok tmexxi l-kampanja, kif tipprova tagħmilha tirnexxi? Aħseb dwar l-azzjoni li tista' tieħu online u offline. Niżżel xi noti fl-ispazju ta' hawn taħt.

ATTIVITÀ FAKULTATTIVA

Oħloq kaxxa ta' suġġerimenti jew agħmel stħarriġ online biex issib xi kwistjonijiet studenti oħra fl-iskola tiegħek huma mħassba dwarhom fil-livell Ewropew. X'sirt taf?

UNITÀ 4: L-iżvilupp u l-promozzjoni ta' Inizjattiva taċ-Ċittadini Ewropej

ĦIDMA FIL-KLASSI

APPROĊĊI GĦALL-PERSWAŻJONI

Loġika:
L-idea tagħmel sens? Hemm konnessjoni diretta bejn l-azzjoni mitluba u, pereżempju, it-titjib fis-soċjetà/fl-ekonomija/fil-ħajja ta' kuljum/fis-saħħa?

Sentimenti:
Il-kwistjoni hija xi waħda li n-nies jibżgħu minnha? Kemm iħossuhom aħjar jekk il-kwistjoni tiġi riżolta? Kif iħossuhom jekk ma tiġix riżolta/jekk ma jagħmlu xejn? Il-kwistjoni hija waħda li n-nies jistgħu jissimpatizzaw magħha? Hija waħda li tispira t-tama?

Etika:
Hemm kwistjoni morali? Il-kwistjoni hija moralment ħażina? Għandna nsolvu l-kwistjoni sempliċiment għax hija l-ħaġa t-tajba li għandha ssir (għalkemm jista' jkun hemm prezz)?

Kredibbiltà:
Hemm sorsi affidabbli li jappoġġaw is-suġġeriment tiegħek (xjenza, riċerka, eċċ.)? Hemm individwi/gruppi li nammiraw jew nirrispettaw (u li wrew li għandhom għarfien) li kellhom pożizzjoni simili jew huma involuti fl-azzjoni?

ĦIDMA FIL-KLASSI: INSIBU BAŻI KOMUNI

Is-sejba ta' bażi komuni u l-fehim ta' perspettivi differenti tad-diversi partijiet involuti huwa ċentrali meta jsiru l-liġijiet tal-UE. Dan se japplika wkoll għall-idea tal-liġijiet li jkunu bdew iċ-ċittadini permezz tal-IĊE. Jekk inizjattiva taċ-ċittadini Ewropej jirnexxilha tiġbor miljun firma, u l-Kummissjoni tiddeċiedi li tressaq proposta legali, il-koleġiżlaturi, il-Parlament Ewropew, u l-Kunsill ikollhom jilħqu kompromess. Qabel tipproponi leġiżlazzjoni, il-Kummissjoni jkollha tqis il-fehmiet tal-partijiet kollha li se jiġu affettwati; il-Membri tal-Parlament iqisu l-effett fuq in-nies u n-negozji fil-kostitwenzi tagħhom; u fil-Kunsill, ir-rappreżentanti ta' kull pajjiż tal-UE jeżaminaw il-kwistjoni minn livell nazzjonali individwali, peress li xi pajjiżi jistgħu jiġu affettwati aktar jew b'mod differenti minn oħrajn. Dawn il-korpi kollha se jkollhom jinnegozjaw u jilħqu kompromess jekk l-inizjattiva ssir liġi.

ĦIDMA FIL-KLASSI: FIGURA

Il-grupp tiegħek se jiġi assenjat "figura", persuna immaġinarja li jaf tkun trid tipperswadiha. Għall-figura tiegħek, żid xi ideat fit-tabella ta' hawn taħt.

Affarijiet li jinkwetawni:	Affarijiet li jġegħluni nħossni sigur:

NOTI

RIEŻAMI TAL-LEZZJONI

Ix-xogħol għad-dar tiegħek għal din il-lezzjoni huwa li toħloq vidjo biex tippromwovi l-inizjattiva magħżula tiegħek. Ir-regoli huma kif ġej:

- Billi taħdem fi grupp ta' 3 jew 4, agħmel vidjo li jappoġġa l-inizjattiva li ddeċidejt dwarha matul il-lezzjoni; il-vidjo ma għandux ikun twil aktar minn 3 minuti.
- Tista' tieħu rwol ta' karattri fil-vidjo (jiġifieri tista' tkun xi ħadd ta' grupp ta' età differenti, bi professjoni differenti, eċċ.).
- Jekk tixtieq, tista' tinkorpora mużika u/jew grafika fil-vidjo tiegħek.
- Int responsabbli biex tikseb permess biex tiġbed il-vidjo f'postijiet jew tinkludi persuni oħra jekk ikun meħtieġ.
- Għandu jkun hemm lista ta' krediti li juru min kien responsabbli għal liema parti tal-proġett.

SUĠĠERIMENTI BIEX IL-VIDJO JKUN TA' SUĊĊESS

Biex tagħmel vidjo ta' suċċess, l-ippjanar huwa importanti mmens. Qabel taħseb biex tiġbed il-vidjo, għandek tkun għamilt dan li ġej:

- **Agħmel riċerka dwar l-inizjattiva tiegħek**. Se jkollok bżonn tiżgura li għandek fatti u ċifri affidabbli disponibbli.
- Agħżel dawk li taħseb li huma l-**aktar kwistjonijiet importanti**. Ftakar li għandek biss tliet minuti. Jaf ma tkunx tista' tgħid kollox.
- Aħseb dwar gruppi ta' persuni differenti li jista' jkollhom **opinjoni differenti minn tiegħek**. X'argumenti jista' jkollhom kontra l-inizjattiva tiegħek? **Kif tista' twieġeb għal dawk l-argumenti**?

Ladarba tkun organizzajt l-ideat tiegħek, wasal il-ħin biex tikteb l-iskript tiegħek. Dan għandu jinkludi t-test u struzzjonijiet għall-kelliema, min iħaddem il-kamera u kwalunkwe effett li tkun trid iżżid mal-vidjo meta tkun spiċċajt tiġbdu. Aħseb dwar dan li ġej.

- Il-vidjo tiegħek għandu **jindirizza lil min jarah direttament**; għandu jħossu li int qed titkellem miegħu. Għalhekk, kun ċert li tuża l-forom ta' lingwaġġ tajbin.
- Uża l-approċċi differenti li tgħallimt dwarhom fil-lezzjoni. Użahom biex jgħinuk tiddeċiedi dwar kif tesprimi l-ideat. **Inkludi lingwaġġ li jirreferi għal loġika, emozzjonijiet, etika u kredibbiltà**, liema waħda tgħinek tagħmel l-argument tiegħek.
- Aħseb dwar **min tista' tkun l-udjenza tiegħek**. Se taqsam dan mal-istudenti l-oħra iżda aħseb ftit dwar kif għandek tkellem xi ħadd bħall-għalliem tiegħek.
- **Żomm il-lingwaġġ ċar u dirett**. Meta tkun qed tikteb l-iskript tiegħek, aqrah b'vuċi għolja u ara kemm huwa faċli biex jingħad. **Sentenza iqsar aħjar minn sentenzi itwal**.
- Meta taħseb li tkun spiċċajt l-iskript**, aqra t-test kollu b'vuċi għolja u ara kemm joħodlok ħin**. Jekk huwa itwal minn tliet minuti, se jkollok bżonn teditjah. Ftakar li jaf ikollok bżonn tħalli ħin għal elementi oħra li se tinkludi fil-vidjo.

Issa tista' tippjana l-vidjo tiegħek. Idea tajba wkoll li tpinġi strixxa ta' storja. Strixxa ta' storja hija pjan tal-vidjo mill-bidu sal-aħħar. Tista' tkun pjuttost diffiċli, iżda għandha tinkludi x-xeni kollha u kulma se tinkludi fil-verżjoni finali. Tista' ssib eżempji ta' strixxi ta' storja online jekk tfittixhom fuq Google.

FTAKAR:

- **Il-vidjo ma għandux għalfejn ikun ikkumplikat biex ikun ta' suċċess**. Tippjanax li tagħmel affarijiet li m'intix ċert li tista' tagħmel teknikament.
- Tista' tuża l-kamera fuq il-mowbajl tiegħek. Jista' jkun hemm software tal-editjar tal-vidjo mal-apparat tiegħek li tista' tużah biex teditja. Jekk le, hemm software tal-editjar tal-vidjos bla ħlas disponibbli fuq l-internet, eż. OpenShot. Jekk jogħġbok innota li int responsabbli biex tiċċekkja kwalunkwe ħaġa li tniżżel għall-virusis eċċ., u għandek tevita milli tipprovdi l-informazzjoni personali tiegħek. **Jekk m'intix ċert dwar xi ħaġa online, jekk jogħġbok itlob parir mingħand għalliem jew adult responsabbli ieħor**.
- Ipprova **evita milli jkollok sempliċiment persuna waħda quddiem il-kamera taqra l-iskript**. Dan jaf ikun tedjanti u diffiċli biex tiġbdu, peress li n-nies jistgħu jieħdu żbalji. Ipprova aqsam l-iskript bejn il-membri tal-grupp, biex **tipprovdi varjetà** u tagħmilha aktar faċli għal kulħadd biex jitgħallem dak li jrid jgħid.
- Jekk int familjari ma' software tal-editjar, ftakar li tista' taqta' immaġnijiet jew grafika u tuża mużika jew
taħdit sovrapost. Materjal li ssib online jista' jkun soġġett għad-drittijiet tal-awtur, għalhekk idea tajba li **tuża materjal mingħajr royalties**.
- Aħseb dwar kwistonijiet bħad-dawl u l-istorbju, speċjalment jekk se tiġbed il-vidjo barra, fejn jista' jkollok storbju ġew mir-riħ, triq fil-viċin, eċċ.
- Inti se jinġibdlek vidjo. **Aħseb ftit dwar x'se tilbes**, kun ċert li hija xi ħaġa li tirrappreżenta kif trid tidher mal-udjenza tiegħek. Normalment mhux se jkun meħtieġ irtokk.
- Fuq kollox, il-vidjo tiegħek għandu jkollu **ritmu u enerġija**.

L-Inizjattiva taċ-Ċittadini Ewropej

Proset

talli rnexxilek tispiċċa dan il-modulu u titgħallem aktar dwar id-demokrazija fl-Unjoni Ewropea. Id-demokrazija taħdem biss jekk kulħadd jagħmel il-parti tiegħu, u issa sirt taf wieħed mill-modi li se jippermettilek ikollok rwol attiv. L-Inizjattiva taċ-Ċittadini Ewropej tippermetti li leħnek jinstema', u int tista' tagħmel bidla pożittiva mhux biss għalik iżda għal kulħadd fl-Unjoni Ewropea.

SKEDA TA' FATTI DWAR IT-TRATTATI TAL-UNJONI EWROPEA

Trattati ewlenin tal-UE

2007
It-Trattat ta Maastricht

1992
It-Trattat ta' Maastricht

1990
Il-Konvenzjoni ta Schengen

1957
It-Trattat ta' Ruma

1951
It-Trattat ta' Pariġi

[Aktar informazzjoni dwar it-Trattati]

L-Inizjattiva taċ-Ċittadini Ewropej

It-trattati li ġejjin jirrappreżentaw ħames stadji ewlenin importanti fl-istorja tal-Unjoni Ewropea. Jekk tixtieq aktar informazzjoni, jekk jogħġbok segwi l-links wara kull kaxxa ta' informazzjoni. Ftakar li tista' tibdel il-lingwa fil-każijiet kollha.

IT-TRATTAT TA' PARIĠI TAL-1951

L-Unjoni Ewropea bdiet fil-ħamsinijiet, wara tmiem it-Tieni Gwerra Dinjija. L-għan kien li tipprevjeni gwerra oħra fil -kontinent Ewropew. It-Trattat ta' Pariġi kien l-ewwel pass lejn l-integrazzjoni Ewropea. Dan stabbilixxa l-Komunità Ewropea tal-Faħam u l-Azzar, li għaqqdet sitt pajjiżi Ewropej (Franza, il-Ġermanja tal-Punent, l-Italja, il-Belġju, il-Lussemburgu u n-Netherlands) li bejniethom il-kummerċ tal-faħam u l-azzar seta' jsir mingħajr ostakli. L-iskop ewlieni tal-Komunità Ewropea tal-Faħam u l-Azzar kien li tintegra l-ekonomiji tan-nazzjonijiet Ewropej parteċipi biex tagħmel il-kunflitt inqas probabbli kif ukoll biex tagħmilha evidenti jekk membru wieħed kien se juża l-azzar biex jibni armi bi tħejjija għal gwerra possibbli.

IT-TRATTAT TA' RUMA TAL-1957

Dan it-trattat stabbilixxa l-Komunità Ekonomika Ewropea (KEE) li għaqqdet 6 pajjiżi (il-Belġju, il-Ġermanja, Fra nza, l-Italja, il-Lussemburgu u n-Netherlands) biex jaħdmu lejn l-integrazzjoni u t-tkabbir ekonomiku, permezz tal-kummerċ.

Dan ħoloq suq komuni bbażat fuq il-moviment liberu ta' merkanzija, persuni, servizzi u kapital. Ħoloq ukoll unjoni doganali, li neħħiet it-tariffi internament u stabbiliet tariffi komuni għall-merkanzija li tiġi minn barra.

Bosta mill-istituzzjonijiet tal-UE li nafu llum ġew stabbiliti b'dan it-Trattat:

- Il-Kunsill tal-Ministri
- Il-Kummissjoni
- L-Assemblea Parlamentari (il-Parlament Ewropew)
- Il-Qorti tal-Ġustizzja
- Il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali

IL-KONVENZJONI TA' SCHENGEN TAL-1990

Il-Konvenzjoni ta' Schengen stabbiliet żona ta' moviment liberu bl-ebda verifika fil-fruntieri bejn il-firmatarji. Min n dakinhar ġiet inkorporata fid-dritt tal-Unjoni u issa hija għan dikjarat tal-Unjoni Ewropea.

IT-TRATTAT TA' MAASTRICHT TAL-1992

Dan huwa t-trattat li stabbilixxa l-Unjoni Ewropea. Fost affarijiet oħra, introduċa l-idea ta' "Ċittadin Ewropew" li tippermetti liċ-ċittadini ta' kwalunkwe pajjiż tal-UE jgħixu u jaħdmu fi kwalunkwe Stat Membru ie ħor. Ipprovdilhom ukoll drittijiet u protezzjonijiet oħra.

Parti importanti oħra tat-trattat kienet li stabbilixxa l-idea ta' munita komuni u koordinazzjoni tal-politiki ekonomiċi, li wassal għall-ħolqien tal-euro u l-Bank Ċentrali Ewropew.

It-trattat iċċentralizza bosta responsabbiltajiet li preċedentement kienu r-responsabbiltà tal-gvernijiet nazzjonali sabiex ikun hemm aktar armonizzazzjoni madwar l-Unjoni Ewropea. Għamel ukoll tibdiliet fl-istruttura tal-poter fl-istituzzjonijiet tal-UE.

IT-TRATTAT TA' LIŻBONA TAL-2007

Dan it-trattat bena fuq it-trattati fis-seħħ dak iż-żmien u emendahom. Ta lill-Unjoni Ew ropea personalità ġuridika, li kienet tfisser li issa setgħet tiffirma trattati jew tissieħeb f'organizzazzjonijiet bħala korp uniku. Għamel il-Karta tad-Drittijiet Fundamentali legalment vinkolanti u taha l-istess valur legali bħat-trattati. Iċċara wkoll kwistjonijiet ta' kompetenza tal-UE.

Ta' importanza kbira, it-trattat żgura li għandu jkun hemm aktar demokrazija, billi żied is-setgħa tal-Parlament Ewropew.

Dan ipprovda wkoll mekkaniżmu għaċ-ċittadini ordinarji biex ikollhom effett dirett fuq il-politika u l-liġi tal-UE. Huwa hawn li ġiet introdotta l-Inizjattiva taċ-Ċittadini Ewropej (IĊE).

Il-Valuri Ewlenin tal-Unjoni Ewropea

DINJITÀ TAL-BNIEDEM

Il-kunċett tad-dinjità tal-bniedem huwa t-twemmin li l-persuni kollha għandhom valur speċjali marbut biss mal-umanità tagħhom. Ma għandu xejn x'jaqsam mal-klassi, ir-razza, il-ġeneru, ir-reliġjon, l-abilitajiet tagħhom jew kwalunkwe fattur ieħor għajr il-fatt li huma umani.

Id-dinjità tal-bniedem tiġġustifika d-drittijiet tal-bniedem. Meta l-persuni jinqasmu jingħataw valur abbażi tal-karatteristiċi tagħhom bħall-klassi, il-ġeneru, ir-reliġjon u l-bqija, dan joħloq soċjetajiet mhux ugwali fejn tirrenja d-diskriminazzjoni. Persuni li jiġu assenjati valur ogħla jiksbu trattament ta' preferenzi. Kull min ma joqgħodx fil-kategorija privileġġata jista' jiġi abbandunat jew oppress.

LIBERTÀ

Il-libertà tal-moviment tagħti liċ-ċittadini d-dritt li jiċċaqilqu u jgħixu liberament fl-Unjoni. Il-libertajiet individwali bħar-rispett għall-ħajja privata, il-libertà tal-ħsieb, ir-reliġjon, l-għaqda, l-espressjoni u l-informazzjoni huma protetti mill-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-UE.

DEMOKRAZIJA

L-UE tiffunzjona fuq demokrazija rappreżentattiva u parteċipatorja. Li tkun ċittadin Ewropew ifisser li tgawdi minn drittijiet politiċi. Kull ċittadin tal-UE adult għandu d-dritt li joħroġ bħala kandidat u jivvota fl-elezzjonijiet għall-Parlament Ewropew. Iċ-ċittadini tal-UE għandhom id-dritt li joħorġu bħala kandidati u jivvutaw fil-pajjiż ta' residenza tagħhom, jew fil-pajjiż ta' oriġini tagħhom. Iċ-ċittadini jistgħu wkoll jaffettwaw il-politika tal-UE direttament permezz ta' għodda bħall-Inizjattiva taċ-Ċittadini Ewropej.

UGWALJANZA

L-ugwaljanza tikkonċerna drittijiet ugwali għaċ-ċittadini kollha quddiem il-liġi. Il-prinċipju tal-ugwaljanza bejn in-nisa u l-irġiel isejjes il-politiki Ewropej kollha u huwa l-bażi għall-integrazzjoni Ewropea. Dan japplika fl-oqsma kollha. Il-prinċipju ta' paga ugwali għal xogħol ugwali sar parti mit-Trattat ta' Ruma fl-1957.

STAT TAD-DRITT

L-UE hija bbażata fuq l-istat tad-dritt. Kulma tagħmel l-UE huwa bbażat fuq trattati, maqbula b'mod volontarju u demokratiku mill-pajjiżi tal-UE tagħha. Il-liġi u l-ġustizzja jiġu sostnuti minn ġudikatura indipendenti. Il-pajjiżi tal-UE taw il-ġuriżdizzjoni finali lill-Qorti tal-Ġustizzja Ewropea li s-sentenzi tagħha jridu jiġu rrispettati minn kulħadd.

DRITTIJIET TAL-BNIEDEM

Id-drittijiet tal-bniedem huma protetti mill-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-UE. Dawn ikopru d-dritt li wieħed ikun ħieles mid-diskriminazzjoni abbażi ta' sess, oriġini razzjali jew etnika, reliġjon jew twemmin, diżabilità, età jew orjentazzjoni sesswali, id-dritt għall-protezzjoni tad-data personali tiegħek, u d-dritt li tikseb aċċess għall-ġustizzja.

L-Inizjattiva taċ-Ċittadini Ewropej

OQSMA TA’ AZZJONI TAL-UE (għażla)

Kompetenza Esklużiva	Kompetenza Kondiviża	Kompetenza ta’ Appoġġ
Unjoni Doganali	Suq Uniku	Saħħa pubblika
Regoli tal-kompetizzjoni	Impjieg u affarijiet soċjali	Industrija
Politika monetarja	Agrikoltura	Kultura
Kummerċ	Sajd	Turiżmu
Pjanti u annimali tal-baħar	Ambjent	Edukazzjoni u taħriġ, żgħażagħ u sport
	Protezzjoni tal-konsumatur	Protezzjoni ċivili
	Trasport	Kooperazzjoni amministrattiva
	Networks trans-Ewropej	
	Enerġija	
	Ġustizzja	
	Drittijiet fundamentali	
	Migrazzjoni u affarijiet interni	
	Saħħa pubblika	
	Riċerka u spazju	
	Kooperazzjoni għall-iżvilupp u għajnuna umanitarja	

Oqsma ta’ azzjoni tal-UE

L-Inizjattiva taċ-Ċittadini Ewropej

IL-PROĊESS TAT-TFASSIL TAL-LIĠIJIET TAL-UE

Il-Kummissjoni Ewropea

IL-KUMMISSJONI EWROPEA

Membri nnominati mill-Istati Membri

Jipproponi l-leġiżlazzjoni

IL-PARLAMENT EWROPEW

Elett direttament miċ-ċittadini tal-UE

European Parliament

IL-KUNSILL TAL-UE

Ministri mill-gvernijiet tas-27 Stat Membru

Kunsill tal-Unjoni Ewropea

Jemendaw u jadottaw il-leġiżlazzjoni b'mod konġunt

© L-Unjoni Ewropea, 2023
L-użu mill-ġdid huwa awtorizzat diment li jiġi rikonoxxut is-sors. Il-politika tal-użu mill-ġdid tad-dokumenti tal-Kummissjoni Ewropea
hija rregolata mid-Deċiżjoni 2011/833/UE (ĠU L 330, 14.12.2011, p. 39).

PDF ISBN: 978-92-68-03575-7 doi: 10.2792/476830 KA-05-23-148-MT-N

L-Uffiċċju tal-Pubblikazzjonijiet tal-Unjoni Ewropea

L-Inizjattiva taċ-Ċittadini Ewropej